

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
โครงการเกษตรอินทรีย์ สถาบันบริการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1. เป้าหมายการทำเกษตรอินทรีย์

- 1.1 ฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้วัตถุดิบในฟาร์มมาหมุนเวียนใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 1.2 ป้องกันและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ทำให้เกิดมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 1.3 พัฒนาระบบการผลิตสู่การพึ่งตนเอง สร้างระบบนิเวศ ความหลากหลายทั้งพืชและสัตว์ และรักษาให้คงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนของระบบนิเวศโดยรวม
- 1.4 สนับสนุนการผลิตและกระบวนการจัดการทุกขั้นตอนที่คำนึงถึงหลักมนุษยธรรม
- 1.5 ยึดหลักการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปที่เป็นวิถีการธรรมชาติ ประหยัดพลังงาน และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

2. มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

2.1 การปฏิบัติในแปลง

- 2.1.1 แปลงชาทุกแปลง จะต้องทำในระบบเกษตรอินทรีย์ ยกเว้นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์เป็นปีแรก อนุญาตให้ผลิตเป็นเกษตรอินทรีย์บางแปลงได้ แต่ปีต่อไปจะต้องทำเกษตรอินทรีย์ทุกแปลง หรือในกรณีพิเศษที่โครงการเกษตรอินทรีย์อาจมีข้อยกเว้นให้กับเกษตรกร
- 2.1.2 ไร่ หรือ ฟาร์มจะต้องปลอดสารเคมีอย่างสิ้นเชิง รวมถึงยาฆ่าแมลงที่ทำมาจากสมุนไพรที่มีส่วนผสมของสารเคมี ยกเว้นสมุนไพรที่ทำขึ้นมาเองโดยไม่ใช้สารเคมี
- 2.1.3 ห้ามตัดป่าไม้ที่สาธารณะและบุกรุกป่าใหม่เพื่อทำเกษตรอินทรีย์
- 2.1.4 ให้ปลูกพืชตระกูลถั่วแซมในแปลงหรือให้ปลูกพืชหลากหลายชนิดในแปลงและพืชนั้น ต้องไม่ใช่สารเคมี หรือยาฆ่าแมลง
- 2.1.5 ห้ามเผาทำลายเศษขยะ ใบไม้ในสวนชาอินทรีย์ทุกแปลงไม่ว่ากรณีใดก็ตาม
- 2.1.6 พืชยืนต้นหรือไม้ยืนต้นมีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 18 เดือน ต้องเก็บเกี่ยวหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยน จึงถือว่าเป็นพืชอินทรีย์
- 2.1.7 ห้ามเกษตรกรใส่ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้าหรือคลุมหญ้า ฮอร์โมนสังเคราะห์ทุกชนิด
- 2.1.8 ให้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างผสมผสานระหว่าง ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

2.2 การป้องกันการปนเปื้อน

2.2.1 พืชในแปลงเคมีจะต้องเป็นพืชคนละชนิด หรือคนละรุ่นกับแปลงเกษตรอินทรีย์

2.2.2 แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องแยกจากแปลงเคมีให้ชัดเจน และอยู่ห่างกันไม่ต่ำกว่า 1 เมตร

2.2.3 ถ้าแปลงข้างเคียงฉีดพ่นสารเคมีแปลงเกษตรอินทรีย์ต้องมีแนวกันลม โดยปลูกพืชที่มีความสูงกว่าพืชเคมีแปลงข้างเคียง และต้องไม่ใช่พืชชนิดเดียวกันกับที่ขอการรับรอง โดยพืชแนวกันลมไม่ถือว่าเป็นพืชอินทรีย์

2.2.4 แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องมีแนวกันชนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางน้ำ คือ คันดิน คูดิน ร่องน้ำ หรือ แนวไม้พุ่มเพื่อกรองสารเคมี

2.2.5 ห้ามใช้เครื่องมือการเกษตรปะปน เช่น ถังฉีดยาเคมี ไปฉีดยาสกัดสมุนไพรในแปลงอินทรีย์

2.2.6 ห้ามนำผลผลิตของญาติ / เพื่อนบ้านมาปะปนด้วย และต้องแยกแยะการจัดการผลผลิตอินทรีย์และเคมีให้ชัดเจน ห้ามเทพผลิตใกล้กัน

2.2.7 สมาชิกต้องมีมาตรการป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

2.2.8 ห้ามใช้สารเคมีฉีดพ่นในโรงเก็บผลผลิต

2.3 การใช้ปัจจัยการผลิต

2.3.1 เกษตรกรจะต้องบันทึกปัจจัยการผลิต / วัตถุดิบ แหล่งที่มา ที่นำมาใช้ในแปลงเกษตรอินทรีย์ และปริมาณผลผลิตที่ได้จากการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ทุกครั้ง

2.3.2 ห้ามใช้พืชที่มีการดัดแปลงตัดแต่งพันธุกรรม หรือ พืชที่เรียกว่า จีเอ็ม โอ (GMO) ใช้ในแปลงอินทรีย์

2.3.3 ให้ใช้กิ่งพันธุ์ที่เป็นกิ่งพันธุ์เกษตรอินทรีย์ และเป็นกิ่งพันธุ์ที่โครงการฯ จัดหาเท่านั้น ยกเว้นในกรณีที่กิ่งพันธุ์เกษตรอินทรีย์มีไม่เพียงพอ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากโครงการฯ เท่านั้น

2.3.4 การใช้ปัจจัยการผลิตอื่นๆ สมาชิกต้องแจ้งให้ทางโครงการฯ ทราบก่อนเพื่อตรวจสอบและอนุมัติก่อนการใช้

2.3.5 ให้ใช้สารสมุนไพรในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้ เช่น สะเดา ข่า ตะไคร้หอม ฯลฯ

2.3.6 ห้ามนำเมล็ดพันธุ์เกษตรอินทรีย์คลุกสารเคมี กำจัดแมลงศัตรูพืช

2.3.7 ห้ามใช้ปุ๋ยหมักจากเทศบาลและไม่ให้ใช้ปุ๋ยที่มียี่ห้อทางการค้าก่อนที่ได้รับอนุญาตจากโครงการฯ

2.3.8 ห้ามใช้อูจระของคนมาเป็นปุ๋ย

2.3.9 ห้ามใช้จีไก่อจากฟาร์มที่เป็นกรงคับนำมาเป็นปุ๋ย แต่สามารถนำจีไก่อพื้นบ้านหรือจีไก่อจากฟาร์มที่เลี้ยงแบบปล่อยปปล่อย (ไก่อเนื้อ) มาเป็นปุ๋ยได้

2.3.10 ห้ามใช้ฮอร์โมนสังเคราะห์เร่งการเจริญเติบโต

2.3.11 สมาชิกทุกคนควรผลิตปุ๋ยหมัก / น้ำหมักชีวภาพ ไว้ใช้เอง เพื่อลดต้นทุนการผลิต

2.4 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

2.4.1 ถูกระสอบหรือภาชนะที่นำมาใส่ผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะต้องเป็นถูกระสอบ หรือภาชนะที่ทางโครงการฯ จัดหาให้เท่านั้น

2.4.2 ห้ามใช้ถูกระสอบปุ๋ยเคมีบรรจุผลผลิตเกษตรอินทรีย์โดยเด็ดขาด

2.4.3 ถูกระสอบหรือภาชนะที่นำมาใส่ผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะต้องระบุชื่อผู้ผลิต รหัสสมาชิก สถานะผลผลิต

2.4.4 ผลผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์กับแปลงเกษตรทั่วไปจะต้องจัดแยกผลผลิตอย่างชัดเจน และหากโครงการฯ ตรวจสอบพบภายหลัง โครงการฯ มีบทลงโทษตัดออกจากการเป็นสมาชิกเกษตรอินทรีย์ได้ทันที